Krimināllietas Nr.11091181919
Nr.KA04-0295-21/16
ECLI:LV:RAT:2021:0409.11091181919.7.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2021.gada 9.aprīlī

Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģija šādā sastāvā:
tiesnese Sandra Amola,
tiesnese Žaneta Vēvere,
tiesnese Iveta Vīgante
rakstveida procesā izskatīja krimināllietu /pers. D/, personas kods /personas kods/, apsūdzībā saistībā ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas prokuratūras prokurores D.Pļavenieces iesniegto apelācijas protestu par Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2020.gada 3.septembra spriedumu.

Aprakstošā daļa

Ar pirmās instances tiesas spriedumu /pers. D/ atzīts par vainīgu deviņu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanā, kas paredzēti Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā, un sodīts: par nodarījumu, kas izdarīts 2019.gada 8.novembrī plkst.18.58- ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 3 (trīs) mēnešiem; par nodarījumu, kas izdarīts 2019.gada 13.novembrī- ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 2 (diviem) mēnešiem; par nodarījumu, kas izdarīts 2019.gada 15.novembrī plkst.17.08- ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 2 (diviem) mēnešiem; par nodarījumu, kas izdarīts 2019.gada 12.decembrī plkst.12.25- ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 3 (trīs) mēnešiem; par nodarījumu, kas izdarīts 2019.gada 11.decembrī- ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 3 (trīs) mēnešiem; par nodarījumu, kas izdarīts 2019.gada 10.decembrī plkst.18.56- ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 3 (trīs) mēnešiem; par nodarījumu, kas izdarīts 2019.gada 12.decembrī plkst.19.32- ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 2 (diviem) mēnešiem; par nodarījumu, kas izdarīts 2019.gada 10.decembrī plkst.14.36- ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 2 (diviem) mēnešiem; par nodarījumu, kas izdarīts 2019.gada 10.decembrī plkst.14.46- ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 2 (diviem) mēnešiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo un otro daļu sods /pers. D/ noteikts pēc noziedzīgu nodarījumu kopības, daļēji saskaitot piespriestos sodus- brīvības atņemšana uz 1 gadu un 5 (pieciem) mēnešiem.

Galīgais sods /pers. D/ noteikts saskaņā ar Krimināllikuma 51.pantu pēc spriedumu kopības, šajā lietā noteiktajam sodam daļēji pievienojot sodu, kas nav izciests pēc Zemgales rajona tiesas 2019.gada 18.jūnija lēmuma- brīvības atņemšana uz 1 (vienu) gadu un 6 (sešiem) mēnešiem, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 1 (vienu) gadu 5 (pieciem) mēnešiem 10 (desmit) dienām.

Par pirmās instances tiesas spriedumu apelācijas protestu iesniedza Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas prokuratūras prokurore D.Pļaveniece. Prokurore lūdz Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2020.gada 3.septembra spriedumu atcelt daļā par /pers. D/ noteikto galīgo sodu un taisīt šajā daļa jaunu spriedumu, nosakot brīvības atņemšanu uz 2 (diviem) gadiem 3 (trīs) mēnešiem 14 (četrpadsmit) dienām, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 1 (vienu) gadu 7 (septiņiem) mēnešiem 28 (divdesmit astoņām) dienām.

Apelācijas protestā norādīts, ka galīgais sods /pers. D/ tika noteikts ņemot vērā Zemgales rajona tiesas 2019.gada 18.jūnija lēmumu un Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2020.gada 13.jūlija lēmumu, ar kuru neizciestais probācijas uzraudzības sods /pers. D/ aizstāts ar brīvības atņemšanu uz 8 (astoņiem) mēnešiem un 14 (četrpadsmit) dienām. Minētais lēmums stājās spēkā 2020.gada 28.jūlijā, taču 2020.gada 13.jūlijā kriminālprocesā Nr.11096126819 /pers. D/ tika piemērots drošības līdzeklis- apcietinājums, līdz ar to uz tiesas sēdes dienu, proti, 2020.gada 3.septembri, aizstāto probācijas uzraudzības sodu viņš nebija sācis izciest.

Apelācijas protestā norādīts, ka nosakot /pers. D/ galīgo sodu, tiesa nav ievērojusi Krimināllikuma 51.panta l.[1]daļas 2.punktu, kas nosaka, ka sodam pievieno ne mazāk kā vienu trešdaļu no neizciestā soda, ja ir konstatēts noziedzīgu nodarījumu recidīvs. Tiesa šajā lietā noteiktajam sodam pievienojusi tikai vienu mēnesi, līdz ar to spriedums uzskatāms par nelikumīgu.

Bez tam, nosakot /pers. D/ galīgo sodu, tiesa daļēji pievienoja pēc Zemgales rajona tiesas 2019.gada 18.jūnija lēmuma neizciesto papildsodu - transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšanu, kas ir pretrunā ar Krimināllikuma 51.panta otrajā daļā norādīto. Ņemot vērā, ka par šajā lietā inkriminētajiem noziedzīgiem nodarījumiem /pers. D/ papildsods - transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšana - nav paredzēts, tiesai nebija likumīga pamata daļēji pievienot neizciesto papildsodu.

Prokurore norādīja, ka pirmās instances tiesa nav pilnībā izvērtējusi Krimināllikuma 46.pantā nosacījumus, kā rezultātā /pers. D/ tika noteikts nepamatoti mazs galīgais sods, kas ir mazāks nekā valsts apsūdzības uzturētāja lūdza tiesas sēdē.

Apsūdzētais /pers. D/ savā iesniegumā tiesai norādīja, ka aizstāvis apelācijas instances tiesas sēdē viņam nav nepieciešams. Lūdza ņemt vērā sadarbību izmeklēšanas laikā, vaļsirdīgu atzīšanos un nožēlošanu, un samazināt ar pirmās instances tiesas spriedumu noteikto soda termiņu.

COVID-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma 12.panta pirmā daļa paredz, ka krimināllietu apelācijas kārtībā var iztiesāt rakstveida procesā arī gadījumos, kas nav minēti Kriminālprocesa likumā. Prokurors vai persona, kuras intereses un tiesības sūdzība vai protests aizskar, var izteikt lūgumu, to pamatojot, lietu izskatīt mutvārdu procesā.

Ņemot vērā, ka Kriminālprocesa likuma 550. un 551.panta nosacījumi ir izpildīti un procesa dalībnieki krimināllietas iztiesāšanai rakstveida procesā motivētos iebildumus nav iesnieguši, lieta tiek izskatīta rakstveida procesā.

Motīvu daļa

Pārbaudījusi krimināllietas materiālus, iepazinusies ar apelācijas protestu, tiesas kolēģija atzīst, ka Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas

prokuratūras prokurores D.Pļavenieces iesniegtais apelācijas protests ir daļēji apmierināms un Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2020.gada 3.septembra spriedums ir atceļams daļā par /pers. D/ saskaņā ar Krimināllikuma 51.pantu noteikto galīgo sodu.

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 499.pantu pirmās instances tiesā pierādījumu pārbaude netika veikta, pierādījumu pārbaudes neveikšanas procesuālā būtība un sekas apsūdzētajam tika izskaidrotas.

Krimināllietu tiesas kolēģija secina, ka apsūdzētais /pers. D/ ir likumīgi un pamatoti atzīts par vainīgu un sodīts par deviņu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanu, kas paredzēti Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā.

Saskaņā ar Krimināllikuma 46.panta pirmo daļu sodu nosaka tādā apmērā, kādu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu paredz šā likuma sevišķās daļas attiecīgā panta sankcija, ievērojot šā likuma vispārīgās daļas noteikumus. Minētā panta otrā un trešā daļa paredz, ka nosakot soda veidu, ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu, radīto kaitējumu, vainīgā personību, nosakot soda mēru- atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

Saskaņā ar Krimināllikuma 7.panta trešās daļas nosacījumiem /pers. D/ izdarīja deviņus tīšus mazāk smagus noziegumus.

Saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otro daļu par apsūdzētā atbildību mīkstinošu apstākli pirmās instances tiesa atzinusi vainas atzīšanu un izdarītā nožēlošanu. Nosakot sodu pirmās instances tiesa ir ņēmusi vērā arī to, ka apsūdzētais piekrita lietas iztiesāšanai bez pierādījumu pārbaudes.

Saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 1.punktu par apsūdzētā atbildību pastiprinošu apstākli pirmās instances tiesa atzinusi to, ka noziedzīgie nodarījumi veido noziedzīgu nodarījumu recidīvu. Saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 12.punktu par apsūdzētā atbildību pastiprinošu apstākli pamatoti atzīts tas, ka noziedzīgie nodarījumi 2019.gada 10.decembrī plkst.14.36 un 2019.gada 10.decembrī plkst.14.46 tika izdarīti alkohola ietekmē.

Par apsūdzētā personību lietā noskaidrots, ka /pers. D/ dzimis /datums/, oficiāli nestrādā, agrāk vairakkārt sodīts.

Tiesas kolēģija atzīst, ka pirmās instances tiesa noteikusi apsūdzētajam atbilstošu sodu par katru izdarīto noziedzīgo nodarījumu. Īslaicīga brīvības atņemšana ir noteikta ar mērķi veicināt /pers. E/ atbildību resocializācijas pasākumu īstenošanā un soda efektivitātes kritēriju sasniegšanā. Pirmās instances tiesas spriedumā pamatoti norādīts, ka alternatīvo soda veidu noteikšana nav iespējama un nesasniegs soda mērķi, ņemot vērā apsūdzētā personību un to, ka nodarījumi izdarīti neizciestā papildsoda laikā.

Tiesas kolēģija uzskata, ka ar pirmās instances tiesas spriedumu par katru izdarīto nodarījumu noteiktais soda mērs ir samērīgs un atbilstošs, noteikts, ņemot vērā atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

Bez tam, tiesas kolēģija atzīst, ka pirmās instances tiesa likumīgi un pamatoti apsūdzētajam noteikusi sodu pēc noziedzīgu nodarījumu kopības, piemērojot Krimināllikuma 50.panta pirmās un otrās daļas nosacījumus, daļēji saskaitot piespriestos sodus. Tiesas kolēģija nesaskata pamatu bargāka soda mēra noteikšanai.

Vērtējot apsūdzētajam pēc spriedumu kopības noteikto galīgo sodu, tiesas kolēģija secina, ka pirmās instances tiesa izdarījusi kļūdainus secinājumus, kas novedis pie nepamatoti zemā galīgā soda noteikšanas.

Pirmās instances tiesa pamatoti konstatēja, ka galīgais sods /pers. D/ ir nosakāms ņemot vērā Zemgales rajona tiesas 2019.gada 18.jūnija lēmumu, ar kuru apsūdzētajam noteikts galīgais sods pēc Zemgales rajona tiesas 2019.gada 24.janvāra lēmuma un Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2019.gada 12.marta sprieduma- brīvības atņemšana uz 1 (vienu) gadu 10 (desmit) mēnešiem un 15 (piecpadsmit) dienām, probācijas uzraudzība uz 2 (diviem) gadiem, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 4 (četriem) gadiem un 6 (sešiem) mēnešiem.

No Tiesu informatīvajā sistēmā (TIS) pieejamās informācijas izriet, ka ar Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesas 2020.gada 13.jūlija lēmumu probācijas uzraudzības neizciestā daļa 1 (viens) gads 4 (četri) mēneši 29 (divdesmit deviņas) dienas /pers. D/ tika aizstāta ar brīvības atņemšanu uz 8 (astoņiem) mēnešiem un 14 (četrpadsmit) dienām.

Krimināllikuma 51.panta pirmā daļā nosaka, ka, ja notiesātais pēc sprieduma spēkā stāšanās, bet pirms pilnīgas soda izciešanas izdarījis jaunu noziedzīgu nodarījumu, tiesa jaunajā spriedumā noteiktajam sodam pilnīgi vai daļēji pievieno sodu, kas nav izciests pēc iepriekšējā sprieduma. Minētā panta 1^1.daļas 2.punkts paredz, ka nosakot sodu pēc vairākiem spriedumiem, sodam pievieno ne mazāk kā vienu trešdaļu no neizciestā soda, ja ir konstatēts noziedzīgu nodarījumu recidīvs.

Ņemot vēra minēto, pirmās instances tiesai, nosakot /pers. D/ galīgo sodu saskaņa ar Krimināllikuma 51.panta nosacījumiem, bija jāpievieno ne mazāk kā viena trešdaļa no neizciestā soda, kas atbilst 2 (diviem) mēnešiem un 24 dienām.

Tiesas kolēģija piekrīt apelācijas protestā izteiktajam prokurores viedoklim, ka pirmās instances tiesas spriedums nav atzīstams par likumīgu arī daļa par papildsoda- transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšanas daļējo pievienošanu.

Augstākās tiesas 2005.gada tiesu prakses apkopojumā „Tiesu prakse soda noteikšanā par vairākiem noziedzīgiem nodarījumiem un pēc vairākiem spriedumiem" norādīts, ka papildsodu daļējā saskaitīšana pēc vairākiem spriedumiem ir iespējama tikai gadījumos, kad notiesātajai personai gan ar pirmo, gan arī ar otro spiedumu tiek piespriests papildsods – tiesību ierobežošana. Ja papildsods ir piemērots tikai ar vienu spriedumu (vienalga – pirmo vai otro), tā daļēja pieskaitīšana nav pieļaujama, jo galīgais sods šajā gadījumā būs īsāks pār sākotnēji noteikto.

2016.gada tiesu prakses apkopojumā „Tiesu prakse sodu noteikšanā par vairākiem noziedzīgiem nodarījumiem un pēc vairākiem spriedumiem, sodu saskaitīšanā un aizstāšanā" Augstākā tiesa norādījusi, ka, nosakot galīgo sodu pēc vairākiem spriedumiem un piemērojot Krimināllikuma 51.pantu, jaunajā spriedumā noteiktajam sodam jāpievieno agrāk piespriestā papildsoda – tiesību ierobežošana – daļa, kas nav izciesta jaunā sprieduma taisīšanas dienā.

Ņemot vērā, ka uz sprieduma taisīšanas dienu, t.i., uz 2020.gada 3.septembri iepriekš piespriestā papildsoda – transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšana neizciestā daļa bija 1 (viens) gads 7 (septiņi) mēneši 28 dienas, un par izskatāmajā krimināllietā inkriminēto nodarījumu izdarīšanu papildsods /pers. D/ nav piemērots, tiesas kolēģija secina, ka neizciestā papildsoda daļa galīgajam sodam ir pievienojama pilnībā.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar COVID-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma 12.panta pirmo daļu, Kriminālprocesa likuma 563.panta 1^1.daļas 2.punktu, 564.pantu Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģija

nosprieda

atcelt Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2020.gada 3.septembra spriedumu daļā par /pers. D/ saskaņā ar Krimināllikuma 51.pantu noteikto galīgo sodu.

Galīgo sodu /pers. D/ noteikt saskaņā ar Krimināllikuma 51.pantu pēc spriedumu kopības, šajā lieta noteiktajam sodam daļēji pievienojot sodu, kas nav izciests pēc Zemgales rajona tiesas 2019.gada 18.jūnija lēmuma (ar Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesas 2020.gada 13.jūlija lēmumu probācijas uzraudzība aizstāta ar brīvības atņemšanas sodu), un galīgo sodu noteikt- brīvības atņemšanu uz 1 (vienu) gadu un 8 (astoņiem) mēnešiem, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 1 (vienu) gadu 7 (septiņiem) mēnešiem un 28 (divdesmit astoņām) dienām.

Pārējā daļā spriedumu atstāt negrozītu.

Nolēmumu var pārsūdzēt 10 dienu laikā kasācijas kārtībā Augstākās tiesas Krimināllietu departamentā Kriminālprocesa likuma 574. un 575.pantos

paredzētajos gadījumos, iesniedzot sūdzību vai protestu Rīgas apgabaltiesā.

Tiesnese	S.Amola
Tiesnese	Ž.Vēvere
Tiesnese	I.Vīgante